

Maročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Znak za nagradno žrebanje za kupovalce »Slovenca« je v današnji prilogi. - Izrežite ga in spravite. - 152 bogatih nagrad Vas čaka!

Lastništvo »Slovenca«

Priznanje in pobuda mladini

Ljubljana, 7. maja.

Kakor zarja novega dneva gre danes po naši ožji domovini novica: Nj. Vel. kralj je sprejel pokroviteljstvo nad mladinskim taborem! V mladini, ki se večer za večerom vadi po naših domovih, da bi v dneh od 26. do 29. junija pokazala mednarodnemu svetu, kaj mladi slovenski rod premore, se budi ponos in velika samozavest: mladega kralja ima ob sebi! Močnejša izraza državne kompaktnosti si ni bilo mogoče misliti. Ves rod je povezan v eno nezlomljivo celoto: od najvišjega vrha države do tistih najmlajših, ki namerjajo prve korake v državno občestvo in v idealizmu in v prostovoljno prevzetih žrtvah urijo telo in duha, da bi bili državni stalna velika zaloga moči in kreposti, pa jih pri tem, na zunan samo ob slovesnih prilikah vidnem delu, preseneti mladi kralj, ki daje priznanje temu delu in ga vzame pod svoje pokroviteljstvo. Vse to poštvalno snovanje mladega rodu je dobilo tudi zunanji izraz organične zračenosti z najvišjo oblastjo v državi!

Vsi državniki, vzgojitelji, nosilci kulture, voditelji narodov, oblastniki, vsi, ki gledajo naprej in pripravljajo tla za čase, ki jih še ni, mladino slave in si veliko prizadevajo, da bi z njo uvažali nov tok in kovali bodočnost. Vedo namreč, da je mladina kakor zrno, vsejano v zemljo: sicer strohni, toda iz njega požene cel klas z novimi zrni, v katerih je klenost semena ohranjena neokrnjena, le razmnožena. Tudi rodovi minevajo drug za drugim, eden se umika v nepovrat, drugi že sveži in čil prihaja za njim, in kdor je v enem rodu zajel mladino in jo s svojim duhom prepojil, je dobro sejal: ista klenost bo razmnožena prešla na prihodnji rod. Kdor je v mladini vcepil ljubezen do države in zavest zanj in ji je znal dopovedati, kaj pomeni oblast v družabnem sožitju, ta bo že v prihodnjem rodu žel sadove te globoke setve. Mladina ni računarska, ni zagrenjena, se ne upuha, ampak raste in se razrašča, z njo pa vsa ideja, s katero je prepojena. Tako moč sleherni družbe sloni prav za prav na mladini, zato toliko borbe zanjo. Dvakrat večji pa je pomen mladine v Jugoslaviji, v novi državi, ki po svojem položaju veže vzhod z zahodom in potrebuje rodu, ki ga ne teže predsodki preteklosti, rodu, ki je rasel samo v teh mejah, ki se od svojih prvih let razgleduje po gospodarskih, kulturnih, verskih in nacionalnih temeljih Jugoslavije in jih sprejme kot duševno hrano za svoj polet. Mladina najsevernejšega konca države, v klinu med dvema velikima kulturama, bo v dneh od 26. do 29. junija v Ljubljani pred mednarodnimi opazovalci pokazala, kakšno rast je pognala v Jugoslaviji, kako zna stisniti množice voditi, da se ne poduše v gneči, kako zna biti složna, pokorna enotnemu povelju, kako globoko je že proniknila v misel o potrebi skrajnih žrtev za obrambo domovine, ta mladina bo v teh slavnostnih dneh postavila pred mednarodni svet mladi rod Jugoslavije in mladi kralj je pokrovitelj te njene revije! Gotovo se najvišja oblast v državi zaneša, da bo ta rod pokazal močno in urejeno mlado Jugoslavijo.

Ob tem priznanju, ki ga je bila naša mladina deležna, se moramo najiskrenjeje zahvaliti knezu namestniku Pavlu, da je tako zvesto izpolnil tradicijo Karadjordjeve hiše. Naš kraljevski dom je bil že od nekdaj ves na strani nacionalne mladine, ki živi in diha z Jugoslavijo in je po svoji številni in duhovni premoči njena najmočnejša opora in najgloblja zakladnica. Tako je bil blagopokojni kralj Aleksander že leta 1929 pokrovitelj izleta Jugoslovanske Orlovske zveze na »Svetovaelavske dneve orlovstva v Pragi« in njena vrsta si je v ostri mednarodni borbi, ki se je za to priliko odigravala v prestolnici ČSR, priborila prvo mesto, med posamezniki pa je bil prvi br. Ivo Kermavner, ki je tudi za tabor v Ljubljani eden izmed stebrov organizacije. Res da so protiljudski režimi v svoji ozkornosti preskakali to ozko zvezo med nosilec vrhovne oblasti v državi in državljani, toda izkazalo se je, da državi to ni bilo v prid, in kakor hitro se je nezlomljivi ljudski moči posrečilo podreti je umetno postavljene zidove, je tradicija o popolni povezanosti kraljevskega doma z ljudstvom spet oživela in prišla do veljave. In za mednarodni mladinski tabor v Ljubljani je Nj. Vel. knez namestnik Pavle kot eden izmed nosilcev kraljevske oblasti za čas kraljeve mladoletnosti to tradicijo Karadjordjevega doma vidno obnovil in v imenu mladega kralja svetu pokazal moč Jugoslavije: mladina z mladim kraljem.

Kakor pa tisočere mladih fantov in deklet ob tej časti in priznanju preveva veselje in čustvo globoke vdanosti, tako je ta odlika obenem že združena z dolžnostjo. V teh tednih, ki nas še ločijo do slovesnih dni, bo treba

ČSR rešuje svoje manjšinsko uprašanje

Krofta o Henleinovih zahtevah

Angleški in francoski poslanik posredujeja

Bukarešta, 7. majnika. TG. Češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta je ob priliki posvetovanja Male zveze v Sinaji sprejel dopisnika »Universala« in mu dal daljšo izjavo o stališču češkoslovaške vlade do zahtev sudetskih Nemcev. Med drugim je dejal sledeče:

»Na Češkoslovaškem obstojajo poleg češkoslovaškega naroda še trije drugi narodi: nemški, poljski in madžarski. Razume se, da njihov položaj danes ni več tisti, kot je bil pred svetovno vojno, ko je češkoslovaški narod živel pod tujo oblastjo. Naše narodnosti so morale pristati na enotno državno politiko, nadalje so morale sprejeti nekatere gospodarske in socialne reforme in morajo brezpogojno priznati avtoriteto države in njene zunanje politike. Prav za to pa tudi odklanjamo vsako od Henleina izvirajočo zahtevo, ki bi lahko dovedla do okrnitve naše državne samostojnosti. Odločeni smo storiti vse, da se to vprašanje reši na lojalni in pošten način, toda prav tako smo odločeni, da zavrnemo vsako zahtevo, ki bi omejevala našo državno neodvisnost. Mi smo miroljubni. Vse vsemi sosedi hočemo živeti v miru. Toda istočasno se zavedamo dolžnosti, ki ji imata naš narod in naša država in bomo življenjske predpogoje za svojo državo, to je njeno neodvis-

nost in nedotakljivost branili z vsemi svojimi silami. Kratko povedano: V okviru ustave in v okviru zakonov, ki jamčijo varnost države in pod pogojem, da bodo vsi narodi v naši državi zvesti državljani te države, bo mogoče, da bodo zgoraj omenjeni trije narodi dobili takšne pogoje, da se bodo pod zaščito naših demokratičnih ustanov tako razvili, da bodo uživali vse uvaževanja vredne svobosčine.«

V kolikor tiče uspehov sinajskega posveta je dr. Krofta dejal, da je zadovoljen, in je to posebej poudaril, ker je sinajski posvet znova potrdil, da nobena od zavezniskih držav ne sme na svojo roko podvzeti kakšno zunanje politično delovanje, ne da bi bila prej vprašana za odobritev svoje zaveznice in to odobritev tudi dobila. (Dr. Krofta je mislil brez dvoma na možnost ločenega zbliževanja z Madžarsko, ki je potemtakem nemogoče, ampak bo zbliževanje skupno.)

Praga, 7. maja AA. (CTK.) Odbor ministrov, ki imajo politične resore, je včeraj nadaljeval debato o načrtu statuta za narodne manjšine. Pri tej priložnosti so posvetili posebno pozornost raznim vprašanjem, ki postajajo posebno pereča sprito prijateljske demarše, ki jo bosta danes storili v Pragi britanska in francoska vlada. Znano je, da

bosta omenjeni vladi dali na podlagi londonskega dogovora češkoslovaški vladi več nasvetov.

Politični odbor ministrov se je bavil tudi z vprašanjem imenovanja uradništva v razmerju med posameznimi narodnostmi v ČSR. Tudi so razpravljali o zakonskem predlogu o razširjenju pristojnosti predsednikov pokrajinskih uprav in zakonskega predloga o spremembah in dopolnitvah zakona o splošni upravi.

Berlin, 7. maja. AA. (Reuter.) Britanski poslanik je danes popoldne obiskal Wilhelmstrasse. Mislijo, da je ta obisk angleškega poslanika v zvezi z nedavnimi britansko-francoskimi razgovori v Londonu.

Nemška agrarna stranka obnovljena

Praga, 7. maja. b. Nemška agrarna stranka bo zopet ustanovljena. Reorganizacija se izvaja v izredno naglem tempu. Fuzija s sudetsko nemško stranko je propadla, ker pristaši niso hoteli slediti voditeljem, ki so se izrekli za fuzijo. Za voditelja sudetsko-nemške stranke Henleina je to vsekakor hud udarec in oslabeval njegovega političnega položaja v pogajanjih z vlado.

Dve zdravici v Rimu

Rim, 7. maja. c. Zvečer pri slavnostnem banketu se je ob 10 dvignil Mussolini, ki je v italijanski izrekel Hitlerju tole zdravico:

Mussolinijev govor

»Führer! Z najpriskrnejšim veseljem Vam izrekam v imenu vlade in italijanskega naroda v tem Rimu prisrčno dobrodošlico. Vaš obisk v Rimu izpolnjuje vezi med obema našima državama. Te vezi smo zgradili in poglobili v Vaši in naši revoluciji in imajo svojo moč v skupnih idealih, ki vežejo naša dva naroda in ki so izraz stalnih interesov naših dveh držav. Italija in Nemčija sta se borili, da bi bila ta zveza močna in da bi ustavila razdiralne ideologije. Na tej poti, ki nam je odkazana od zgodovine, sta naša dva naroda združena v zapupanju, ki se je izkazalo v teh letih miru. Naša naroda sta si zase utemeljila režim, ki bi bil pravičen in ki bi vsem zagotovil mir in varnost. Mi smo prepričani, da bomo na tej poti zavrovali mir, ki je potreben, da se ohrani evropska civilizacija.

Führer! Še živim v spominu na lanskolletni obisk, ko sem videl uspehe, ki ste jih Vi dosegli v Vaši domovini. Nikdar ne bom pozabil sprejema, ki ste mi ga pripravili Vi, oblasti in ljudstvo. Mi gojimo najlepše želje za uspeh Vašega naroda. In zato dvigam čašo na Vaše osebno zdravje in za srečo in dvig vsega nemškega naroda!

Po Mussolinijevem govoru je godba zaigrala nemško državno himno ter Horst-Wesselovo nacionalno pesem.

Takoj nato se je dvignil Hitler, ki je govoril:

Hitlerjev odgovor

»Duce! Globoko ginjen se Vam zahvaljujem za Vaše pozdravne besede, ki ste jih naslovili name v imenu italijanske vlade in vsega italijanskega naroda. Zelo sem srečen, da sem tukaj v Rimu.«

Predsednik turške vlade prihaja v Belgrad

Ankara, 7. maja. AA. Anatolska agencija poroča: Snoti sta se odpeljala v Carigrad predsednik vlade Dželal Bajar in zunanji minister Tevfiik Ruždi Aras s svojim spremstvom. Na železniški postaji ju je sprejela častna četa z zastavo in godbo ter zastopniki civilnih in vojaških oblasti. V nedeljo se predsednik vlade Dželal Bajar in zunanji minister dr. Ruždi Aras odpeljeta v Belgrad.

napeti vse moči, zbrati ves idealizem, da bo mladinski tabor potekal brezhibno, v vsakem oziru. Ta čast je dala mogočno pobudo, da bo lažje nositi žrtve, ker bo vedno vsem po telovadnicah in prosvetnih dvoranah lebdela večer za večerom zavest, da vse priprave veljajo prireditvi, ki stoji pod pokroviteljstvom kralja! S to prireditvijo se bo Nj. Vel. kralj Peter II. predstavil svetu s svojo mladino, zato se bo treba pokazati vrednega te odlike. Res so že leta pretekla, odkar smo v Ljubljani imeli zadnjo prireditev tako velikega obsega in je tisti rod, ki je bil v izvedbi takih revij izurjen, je precej odrasel, toda seme, ki je bilo vsejano, v novem rodu poganja klase z istim klenim zrnjem. Zato bodo priprave še bolj oživele, do slehernega posameznika po naših vaseh, da bo v dneh od 26. do 29. junija stopil na Stadion nov, mlad rod, poln urejene in v napredek države ter srečo mladega kralja usmerjene moči!

Hitler je svojo zdravico nadaljeval in poudaril, da je Mussolini Rim in ves narod dvignil po 2000 letih na staro višino.

»Vi in jaz sva zdaj neposredna soseda in priznati moramo, da sta Previdnost in zgodovina nakazali posebno pot našima dvema narodoma. Italija in Nemčija se ne omejujeta samo na koristno sodelovanje, ampak hočeta tvoriti med seboj, os za medsebojno pomoč in zaščito svojih koristi.

Duce! Izjavljam svoje neomajno načelo ter razglasam svojo politično oporoko nemškemu narodu: Italijanski in nemški narod imata svoje meje na Alpah in posledje je ta meja na Alpah tudi naravna meja med dvema narodoma za vse čase.

Duce! Naša dva naroda sta pripravljena dokazati svoje prijateljstvo tudi v najtežjih okoliščinah. Nemški narod občuduje Vaše konstruktivno delovanje!

Hitler je zaključil svojo zdravico z besedami, da dviga čašo na Mussolinijevo zdravje, na uspeh in dvig italijanskega naroda in na nespremenljivo prijateljstvo, ki veže oba naroda.

Za Hitlerjevim govorom je godba zaigrala italijansko fašistično himno »Giovinezza«.

Rim, 7. maja. c. Danes bi morale biti v okolici Rima velike letalske vaje. Te vaje bi zaključile ves vojaški sloves, v katerem se razvija rimski obisk nemškega državnega poglavarja. Toda te vaje so bile nenadoma odložene — slabo vreme je onemogočilo tak razvoj letalskih vaj, kakor je bil za nemške goste organiziran.

Toda današnji dan je bil v Rimu vključ temu silno koristen in pomemben. V dolgi vrsti slavnostnih dni je bil to nekaj delovni dan. Ta dan so bili politični pogovori. V dnevnem redu je bil za razgovor med Hitlerjem in Mussolinijem določen samo en sestanek. Pri tem seveda niso bili izključeni razni krajsi razgovori med obema vodjama. Ker pa danes ni bilo predvidenih drugih slovesnosti — razen nekaj obiskov v zgodnjih popoldanskih urah po rimskih muzejih — je Hitler že zgodaj zjutraj začel razgovore z Mus-

nijem. Oba državnika sta se pogovarjala ves dopoldan. Istočasno, ko sta se posvetovala oba voditelja, pa so se sestali tudi nemški in italijanski ministri in pa voditelji nemških in italijanskih generalnih štabov. Današnji dan je bil torej pravzaprav nekakšna italijansko-nemška konferenca. Razgovori potekajo naravno popolnoma v okviru dosedanjih sporazumov, ki so že bili sklenjeni med Italijo in Nemčijo. Pogovori med obema državama so torej vsekakor zelo tehničnega značaja. Poudarjajo pa povsod, da kake nove pogodbe ne bodo sprejete ali pa pripravljene, ampak se na nemški strani celo dostavlja, da bi moral biti vsekakor navzoč tudi maršal in ministrski predsednik Göring, če bi bil tokrat podpisan kak nov sporazum med obema državama. Te vesti pa sicer tudi odgovarjajo znanim izjavam nemških in italijanskih uradnih krogov, ki poudarjajo, da tokrat nova pogodba med Italijo in Nemčijo ne bo podpisana.

Toda opoldne Hitlerjev sestanek z Mussolinijem še ni bil končan. Po kosilu so se nemški gostje odpeljali v razne najslavnejše rimske muzeje, ob 16.30 pa se je razgovor med Hitlerjem in Mussolinijem nadaljeval. Tudi konferenca med nemškim in italijanskim delom obeh delegacij se je nadaljevala.

Sredi obiska — posredovanje angleške in francoske vlade v Pragi in Berlinu

Pred nadaljevanjem drugega pogovora popoldne pa je prišla v Rim vest o važnih angleških in francoskih korakih v Berlinu in v Pragi. Važno je to zaradi tega, ker je angleška vlada posredovala v nemškem zunanjem ministristvu še pred nocojšnjimi zdravicami v Rimu. V nemškem zunanjem ministristvu je namreč posredoval sir Neville Henderson v imenu svoje vlade. Obvestil je načelnika zunanjega ministristva Wöhrmanna o vsebini koraka, ki ga bo popoldne v Pragi izvršil angleški poslanik Newton, za njim pa še franc. poslanik de Lacroix.

Istočasno skoraj se je izvršil angleški in francoski korak v Pragi. Dopoldne je obiskal angleški poslanik Newton dr. Hodžo in ga obvestil o tem, kako misli posredovati v imenu svoje vlade v zunanjem ministristvu o češkoslovaškem manjšinskem problemu. Istočasno je bil pri dr. Benešu zunanji minister Krofta, ki je poročal o konferenci v Sinaji. Nato pa je bil Krofta tudi že pri Hodži. Popoldne ob 16 je prišel v zunanje ministristvo angleški poslanik in ostal pri Krofti do 17.20, takoj za njim pa je bil pri njem francoski poslanik dr. Lacroix. Francosko-angleški korak v češkoslovaškem vprašanju se je torej začel še pred koncem obiska in slovesnosti v Italiji.

Rim, 7. maja. AA. (Stefani.) Duce je kot vojni minister izdal pod datumom 6. maja tole zapoved:

»Oddelki, ki so se udeležili velike revije, so s svojim sijajnim delanjem dokazali odlično izurjenost, disciplino in moč. Kralj in cesar mi je dal nalog, da sporočim oddelkom občudovanje führerja in vzvišenega vladarja.«

Po povratku v Berlin državni zbor

Berlin, 7. maja. b. »United Press« poroča iz dobro poučenih krogov, da bo nemški državni kanceler Hitler takoj po prihodu v Berlin sklical prvi veliki nemški državni zbor in bo pred njim govoril o sedanjem političnem položaju. Čeprav ne pričakuje, da bo Hitler podrobno govoril o pogajanjih, ki jih je imel z Mussolinijem, bo vendarle podal svoje vtise in glavne informacije rimskih razgovorov.

Zagrebska vremenska napoved. Oblačno.

Zemunska vremenska napoved. Pretežno oblačno vreme s plohami. Na severni polovici se bo nekoliko ohladilo.

Dunajska vremenska napoved. Zelo oblačno, včasih dež, padec temperature.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Dva velika zunanje politična dogodka stojita v ospredju preteklega tedna: posvet zunanjih ministrov Male zveze v Sinaji in obisk nemškega kanclerja Hitlerja v Italiji. Oba dogodka svojo izredno važnost vesled negotovosti, ki je nastopila v podonavski Evropi po priključitvi Avstrije k Nemčiji in je Evropa od obeh pričakovala sklepov, ki bodo prinesli jasnost predvsem glede položaja Srednje Evrope, kjer je velik del političnega zanimanja osredotočen okrog Češkoslovaške. Tako rimski obisk, kakor sinajski posvet sta prinesla mnogo luči in je na koncu tedna upravičena trditev, da je napetost polegla in da je vojna nevarnost odšla za obzorje.

Hitlerja so v Rimu sijajno sprejeli. Pokazali so mu svo kulturo, gospodarsko in vojaško moč nove Italije. Na vsak korak se je mogel prepričati o izredni udarnosti Italije in o njeni moralni odločnosti — ki ji stoje tehnična sredstva na razpolago — da brani svoje meje in svoje pridobitve. Tudi političnih razgovorov je bilo obilo pri tej priložnosti in se širilo razne vesti o njih. Za enkrat jim ni treba pripisati večjega pomena. Tako pravijo na eni strani Francozi, da so proslave v Rimu podobne veličastnemu pogrebu, drugi pa govorijo o možnosti vojaške zveze med Italijo in Nemčijo. Ne eno in ne drugo ni res. Več kot samo verjetno je pa, da je po rimskih razgovorih konec vsakih presenečenj v Srednji Evropi. V tem leži pomen Hitlerjevega obiska v Rimu. Je to uspeh, ki so ga male srednjeevropske države vesele. Italija ni več samo zaveznica Nemčije, ampak tudi prijateljica Anglije in bo jutri tudi prijateljica Francije, ne glede na to, da ima tesne prijateljske zveze s dvema srednjeevropskima državama (Jugoslavija in Madžarska). To je novi okvir njene politike, mnogo širši od »osi Rim-Berlin«, ter pomejen po potrebah popolnega mira na vseh področjih, kamor segajo njeni interesi. Rimski dnevi so torej pomirjevalno vplivali na vse strani.

Posvet v Sinaji je dobil svojo važnost, ker se je zbral po priključitvi Avstrije k Nemčiji, s katerim je velika Nemčija dobila svoje meje v osrčju Podonavja, ter po znani objavi zahtev Nemcev na Češkoslovaškem, ki so silno razburili Evropo in povročili žilavo diplomatsko delovanje med velisilami. Sinajski posvet je bil koristen, stvarjen in tvoren, kajti omogočil je, da se bo sedaj tudi Madžarska, ki je tudi postala sosedna Veliki Nemčiji, spoprijaznila s svojimi sosedami in da bo zavladal po vsej Srednji Evropi duh sodelovanja in medsebojnega zaupanja med vsemi državami brez izjeme. Priključitev Avstrije je torej strnil med seboj vse male srednjeevropske države. Poleg tega je sinajski posvet z velikim poudarkom pozdravil pravno pogodbo med Italijo in Anglijo ter s tem javno in jasno izpovedal, da bodo dobri vplivi te pravne sile segali prav v notranjost Srednje Evrope. Torej je zaključek sinajskih razgovorov pomirjevalen, ker odkriva, da se je razburjenje poleglo in da ni nobenih novih povodov, da bi se še kdaj v bližnji bodočnosti moglo ponoviti.

Češkoslovaško vprašanje je na podlagi obeh navedenih dogodkov mnogo izgubilo na svoji navidezni napetosti. Češkoslovaška vlada od svoje strani pripravlja predloge za zadovoljitev svojih Nemcev, Anglija pa se je v Berlinu in v Pragi zelo močno zavzela za mirno rešitev spora in je akoraj gotovo, da bo uspešna, ker v islem smislu deli nasvete tudi Italija in jih bo delila še Francija. Ni se mogoče otrestiti vtisa, da je češkoslovaška kriza že prešla svoj višek in da je njeno zgolj čustveno in gonjsko plat že zajela spretna roka diplomacije. Tudi to je razvešeljivo dejstvo v preteklem tednu. Razumemo pa, da kriza še ni končana.

V okviru naštetih dogodkov je potrebno omeniti tudi zelo pomembno stvarilo, ki ga je naslovil na vse države sveta ameriški vojni minister Woodring, ko je v odmevačem govoru dejal, da bodo »demokratske države kmalu site izizvaj in da gre svet hudim časom nasproti, ako se v mednarodnih odnosih samovolja nekaterih ne bo uklonila naželom pravice. Kadar govori Amerika, prisluhne ves svet, Tudi tokrat je prisluhnil, tem bolj, ker prevladuje vtis, da obeloja zelo tesno sodelovanje med ameriško in angleško politiko.

Na kitajskem bojišču beležijo Japonci neuspehe, o katerih ni mogoče reči, če so trajni, ali samo začasni. Kitajska je trd oreh. Kdo ve, če si Japonci ob njem ne bo zdrobila enega ali drugega zoba.

Na španskem bojišču nacionalisti počasi napredujejo in si osvajajo kos za kosom rdečega ozemlja.

Notranji pregled

Ljubljanski mestni svet je notranjega ministra in slovenskega voditelja dr. Antona Korošca imenoval za častnega člana ljubljanske mestne občine

Odmev „šenčurskega procesa“

Priča, ki je pričala zoper g. Umnika, obsojena zaradi krivega pričevanja

Ljubljana, 7. maja. Znameniti politični šenčurski proces, ki je bil l. 1933. pred državnim sodiščem za zaščito države v Belgradu, je našel odmev tudi pred ljubljanskim okrožnim sodiščem. V ta proces je bil zapleten tudi posestnik in bivši oblastni poslanec Anton Umnik iz Šenčurja pri Kranju. Bil je skoraj leto dni v preiskavi in nato pred državnim sodiščem obtožen zaradi zločina po čl. 1. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Zaradi tega zločina je pred belgradskim sodiščem popolnoma oproščen, obsojen pa je bil zaradi prestopka zoper javni red in mir po §-u 155 k. z. na 6 tednov zapor, katera kazen se mu je vstela v preiskovalni zapor. Belgradsko sodišče je izreklo to svojo sodbo na podlagi pričevanja nekega vrtnarja Jožeta Prešerna, ki so ga sami orožniki označili kot iztivalca in ima tudi v kazenskem listu več kazni zaradi pretepa.

Po končanem procesu je g. Umnik svest si svoje nedolžnosti, predlagal po svojem zastopniku g. dr. Megušarju uvedbo kazenskega progona proti obremenitvi priči Jožetu Prešernu zaradi prestopka krivega pričevanja na okrajnem sodišču v Ljubljani. Jože Prešeren je med drugim izpovedal, da je kupil kolo za 1500 din vredno 2000 din in da so mu to kolo razbili ob priliki znanega jenesarskega shoda, ki je bil na nedeljo 23. maja 1932. Takrat je, po pričevanju Jožeta Prešerna, g. Anton Umnik hujskal množico proti njemu in vzklikal:

in mu s tem dal priznanje za njegovo dolgoletno delo v blagor naroda in države. Dr. Korošec se je za to čast brzojavno zahvalil in obljubil, da bo še nadalje skrbel za napredek slovenskega glavnega mesta.

Ljubljanski župan dr. Adlešič je odpotoval v Ameriko, kjer bodo naši izseljenci v Clevelandu dne 15. maja odprli »Jugoslovanski kulturni vrt«. Župan slovenskega glavnega mesta je bil povabljen, da slovenostim priostvuje kot zastopnik rojakov »iz starega kraja«. S seboj nese clevelandski mestni občini in našim izseljencem nekaj daril, kolikor jih naša skromnost pač premore, med katerimi bo pa najlepše kip Toneta Kralja, ki predstavlja pozdravljajočo Slovenko na podstavku. Podstavek za kip je iz hrastove leze, ki je bil iskapan v prazgodovinskih najdbah na Barju. V »Jugoslovanskem kulturnem vrtu« stoji kipi Petra Petroviča Njegos, Simona Gregorčiča in Ivana Cankarja ter škofa Baraga. Slavnosti bodo zelo veličastne in bodo najlepša reprezentanca našega življa v Ameriki.

Ministri, ki so notranje politično zatiseje uporabili za poučna potovanja v inozemstvo, so se večinoma že vsi vrnili na svoja mesta, tako gradbeni minister Stošovič, ki je bil v Nemčiji, socialni minister Cvetkovič, ki je bil v Zenevi na zasedanju Mednarodnega urada za delo, minister za telesno vzgojo Miletič, ki je bil v Berlinu, na Madžarskem pa se mudi prometni minister dr. Mehmed Spahović, ki je šel tja pregledat material, ki je naročen za naše železnice.

V Rimu vlada železen red

(Od našega posebnega poročevalca.)

Rim, 6. maja 1938.

Fašistična Italija je dneve Hitlerjevega obiska v Rimu pripravila tako, da bi se iz širkega kompleksa okrasja, parad, nastopov, razvijajočih se v okviru matematično točne organizacije in jeklene discipline izoblikoval v zavesti Hitlerja, njegovega očjega in širšega spremstva — toliko Nemcem doselej letočeno še ni bilo v Rimu — tale neizgibni vtis: predvojne individualistično-anarhične, civilizatorno-patriarhalne, vojaško-politično neznatne Italije ni več. Fašizem je prehitel zgodovino in ustvaril novo Italijo, ki se ne boji sodbe tudi najbolj hladno-vojaških kritikov, kot so Nemci.

Vidi se, da se je fašistični Italiji ta namen popolnoma posrečil: parade in nastopi so bili brezhibni, organizacija v vseh podrobnostih absolutno popolna, red pa tako strog, da ga je bilo mogoče le doživeti, a težko ga je izraziti, ker bi bilo treba navajati kopico primerov; en sam primer naj služi za zgled: 25. aprila je iztekel dvomesečni rok za prijavo inozemskih časnikiarjev k slavnostim. Cela vrsta odpolancev inozemskih listov je teli rok zamudila. In kljub temu, da so se samo v ta namen pripeljali v Rim, ter čeprav je od 25. aprila do 3. maja bilo še celih 8 dni, ni nobeden od teh zamudnikov bil sprejet v listo »srečnih«, ki so dobili na razpolago vse ugodnosti, — pa če je imel priporočilo kateregakoli ministra; ministertvo za ljudsko kulturo, ki vodi novinarsko službo, je iz prestižnih razlogov nekaterim bilo pripravljeno naknadno dati potrebne izkaznice, pa je bilo zaman, ker šef kvarture absolutno ni hotel več ledati še posebnega »potnega lista«, brez katerega noben organ javnega reda nikogar ni smel pustiti v časnikarsko prostost kretanja.

Tak red, čeprav je trd, navsezadnje tudi prizadetim imponira.

Prvo, kar so hoteli Hitlerju pokazati, je bila fašistična mladina:

En teden pred Hitlerjevim prihodom so poleg rimskega letališča Centocelle zgradili in organizirali športno taborišče dveh vej fašistične mladinske organizacije: avantgardistov in mladih fašistov. Utaborili so jih 52.500, in to le izbranih postavnih fantov.

Ves teden so vezbali za skupinski nastop, ki so ga 4. maja popoldne pokazali Hitlerju. Nastop se je posrečil: vojaške vaje z vzemi vrstami orožja, v obliki ekupinskih napadov in obramb so izpadle dobro. Skupinsko-celotni utis, ki ga je manevriranje te mlado-vojaške armade zapustil v gledalcih tega nastopa, je bil močan in za one, ki domne ne poznajo pred-vojaške vzgoje mladine, edinstven. V množici prisotnih Italijanov je upravičeno zbudilo samozavest, v navzočih nacističnih oddelkih pa nekoliko izoblikovala in fašistično vzgojena mladina, ki ima poleg vojaških oficirjev tudi duhovniške oficirje in na svojih taboriščih — oltar in mašo na tabornem polju.

O veliki vojaški paradi dne 6. maja na Via dei Trionfi ni treba pisati: bila je imponantna. Hitler je prvič videl rimske legije, kako so udarjale v Museolinijev »rimske korake«, ki po učinkovitosti celo presega »Viljemovega«. Parada je predstavila italijanske vojne sile v vsej njih kompleksnosti: vse

Razbite kolo! Fanta ubijte! Proti Jožetu Prešernu sta bili že lani pred okrožnim sodiščem v dvorani št. 79 dve obravnavi. Naposled je kazenski sodnik-poedinec obsodil Jožeta Prešerna zaradi krivega pričevanja po §-u 146 k. z. le v točki, da je krivo pričal glede kolesa, nasprotno pa ga je oprostil v pogledu glavne točke, da bi bil g. Umnik hujskal množico proti njemu.

Tako državni tožilec, kakor tudi obojeni Jože Prešeren sta vložila priliziv na apelacijsko sodišče v Ljubljani, ki je ugodilo priliziv drž. tožila, razveljavilo prvo sodbo in zadevo vrnilo prvemu sodniku v presojo.

Kazenski sodnik-poedinec g. Joža Kokalj je za danes ob 8.30 razpisal glavno razpravo proti Jožetu Prešernu zaradi prestopka krivega pričevanja. Razprava s kratkim opoldanskim odmorom je trajala tja do 19. Zasižanih je bilo do 32 prič. Razprava je v jasni luči pokazala, kaj so bili vsega množni agitatorji propade JNS, ki kateri je pripadal tudi obtožene in je bil prav za šenčurski shod najet kot iztival.

Ob 19 je sodnik objavil sodbo, s katero je dano polno zagodjenje g. Antonu Umniku. Jože Prešeren je bil tudi v točki glede hujkanja ob strani g. Umnika in hujkajočih vzklikov obsojen v smislu § 146 k. z. zaradi krivega pričevanja na osem mesecev strogega zapor in v izgubo lastnih pravic za 2 leti. Obsojenec Prešeren je sodbo z nejevoljo sprejel in izjavil, da se bo proti njej pritožil.

Po Sloveniji potuje 29 predstavnikov tujih potovalnih družb in pisarn, ki si hočejo pod vodstvom naših tujkoprometnih organizatorjev ogledati lepote naše zemlje. Prepotovali bodo najlepše točke Slovenije in se z našimi zastopniki pogovorili o naši tujkoprometni organizaciji.

V Zagrebu je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Ozadje tega letaka odkriva belgajsko »Vreme«, ki pravi, da ga je dr. Maček izdal pod vplivom dr. Bičaniča, ki je njegov najožji gospodarski sodelavec in organizator »Gospodarske eloge«. Dr. Bičanič je bil do zadnjega sokoškega zleta v Pragi leta 1932 član Sokola in ni pripadal ne Radićevemu ne doktor Mačkovega pokretu. Ob tem sokoškemu zletu pa se je nekaj pregrešil zoper zakon o zaščiti države in je bil obsojen na zapor, ki ga je prestop obnemel z dr. Mačkom v Sremski Mitrovici. Odtlej datira njegovo sodelovanje z dr. Mačkom. »Vreme« pa pravi, da je v ozadju tudi gospodarska stran žividnekega vprašanja. Židje, ki imajo v Zagrebu večino kapitala v svojih rokah, z budnim očesom spremljajo razne protizidovske ukrepe po svetu in bi radi svoje blago spravili v denar, da bi za primer potrebe imeli svojo imovino bolj pri rokah. Zato je bilo treba ljudi pregovoriti.

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Dr. Maček je zbudil veliko pozornost neki letak, ki ga je izdal dr. Maček s svojim podpisom

Kolesa

ter lahka motorna koles